

Nr 442

**av herr Werner i Malmö m. fl.
om en utredning rörande föräldrautbildning.**

Frågan om samlevnadsundervisning och föräldrautbildning har ofta aktualiserats i riksdagen men har ännu inte lett till något resultat. Behovet av dylik undervisning torde vara uppenbart. Den bristande sammanhållningen i hem och äktenskap gör den växande generationen rådvill och rotlös. Föräldrahemmet är inte alltid lämplig modell att ta efter.

Allt flera ungdomar ingår tidiga äktenskap, de flyttar samman, och gruppen ensamstående mödrar ökar. En våg av ohämmad pornografi och sexualkult har de senaste åren svept över vårt land, all lagstiftning till trots. Kvinnorna diskrimineras allvarligt genom den skamlösa exponering de utsätts för i pornografiskt syfte. Därigenom konsolideras och fördjupas den nedärvda könsdiskrimineringen, trots att den officiellt motarbetas av såväl statsmakterna som enskilda. Uppfattningen manifesterar att sexualiteten är kärlekens hela innehåll. Barnen löper mot den bakgrunden stor risk att bli ovälkomna, och i denna krassa verklighet kommer självfallet många av dem i kläm. Såsom oönskade upplevs de av många unga föräldrar som påhäng med allt vad detta kan föra med sig av kärlekslöshet och barnmisshandel.

Familjens och barnens problem återfinns i alla samhällsgrupper. Det finns därför all anledning att göra föräldra- och familjeundervisningen obligatorisk. De försök som hittills gjorts på frivillig väg i äktenskapsskolor och studiecirklar i föräldraskap och barnuppfostran har haft väsentlig betydelse men har som regel inte nått utöver den begränsade ambitiösa gruppen. De äktenskapsskolor som under en följd av år anordnats på fritid för värnpliktiga vid våra regementen har nått en vidare grupp, men visst inte alla.

Tidigare yrkanden i riksdagen om föräldrautbildning har som regel utmynnat i krav på att den ordinarie skolan bör ge bättre plats för denna undervisning än vad som för närvarande är fallet. Självklart har skolan en stor uppgift, inte minst med tanke på ungdomarnas allt tidigare s. k. sexualdebut. Trots all sexualupplysning och information om preventiva åtgärder ökar gruppen tidigare tonårsmödrar och tonårsfäder. Alla måste vara överens om att det är olyckligt för båda parter om mor, far och barn är barn samtidigt. Ett samlat ämne om samlevnads- och föräldraundervisning skulle säkerligen ge bättre behållning än den uppsplattning av undervisningen på skilda ämnen som nu förekommer. Med anledning av tidigare motionsyrkanden har Kungl. Maj:t den 12 februari 1971 överlämnat till skolöverstyrelsen för beaktande riksdagens skrivelse av den 25 november 1970 om försöksverksamhet med föräldrautbildning.

Vi menar emellertid att inte bara skolan bör engageras i denna verksamhet. Barnavårdscentralen, som har kontakt med alla blivande mödrar och mödrar med små barn, skulle också erbjuda lämpliga tillfällen för undervisning. Man kan utgå ifrån att mödrarna i den situationen finner naturlig motivation för ytterligare utbildning. Fäderna skulle också kunna kallas till dessa undervisningstimmar.

Uppenbarligen är fäderna en lika viktig målgrupp som mödrarna för föräldraundervisningen. Oförstående, otåliga och kanske hemifrån bortskämda pojkar kan som fäder orsaka svåra prövningar både för fru och barn. Den kursverksamhet som bedrivits vid våra regementen ger klart vid handen att där finns ytterligare möjligheter att ta i anspråk. Gruppgemenskapen men också isoleringen och längtan efter fru eller fästmö ger en icke obetydlig motivation för samlevnadsundervisningen. Detta har alldeles särskilt kommit till uttryck vid de svenska FN-bataljonerna.

Några timmars äktenskaps- och föräldraundervisning skulle väl försvara en plats på schemat under den första värnplikstjänstgöringen. Tidigare kunde dylik undervisning ingå på de timmar som reserverats för medborgarundervisning. Denna ordning prövades på många håll med gott resultat. Samlevnadsundervisning kan också bli soldatens hjälp i de problem som möter i den första tjänstgöringen. En förordning om samlevnadsundervisning på det militära schemat skulle ge till resultat att man kunde nå den överväldigande delen av landets manliga tjugooåringar i detta angelägna ärende.

Samlevnads- och föräldraundervisning är självklart en angelägenhet för alla, hur deras framtid än kommer att gestalta sig. Alla kommer oavsett äktenskap och föräldraskap att på något sätt få ansvar för barn och ungdom eller komma i närkontakt med dem. Detta förhållande motiverar ett obligatorium vad gäller samlevnads- och föräldraundervisningen. Barnstugeutredningen (SOU 1972:96) anförde också att "allt talar för att en av samhället initierad föräldrautbildning skulle fylla ett behov". Vi motionärer anser också att frågan i sin helhet bör bli föremål för utredning.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller att frågan om föräldrautbildning bör bli föremål för en allsidig utredning.

Stockholm den 24 januari 1974

MÄRTEN WERNER (m)

i Malmö

INGRID SUNDBERG (m)

TORÉ NILSSON (m)

i Agnäs

ROLF CLARKSON (m)

WIGGO KOMSTEDT (m)